

Za redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke

1. Poveži pojmove s opisima (5 bodova)

Pojam Opis

Sultan	a) Elitna osmanska pješачka vojska sastavljena od odvedenih kršćanske djece
Spahije	b) Osmanlije koje su provodile brze prepade i izviđanje
Janjičari	c) Vrhovni vladar Osmanskog Carstva
Akindžije	d) Konjanici koji su dobivali zemlju u zamjenu za vojnu službu
Devširme	e) Sustav prisilnog novačenja kršćanske djece za janjičare

- _____ je osvojen 1453. godine, što je označilo kraj Bizantskog Carstva.
- Na **Kosovu polju** odigrale su se dvije bitke: prva _____ (1389.), a druga _____ (1448.).
- Bitka na **rijeci Marici** dogodila se _____ godine i označila početak osmanske dominacije na Balkanu.
- Mohačka bitka** (1526.) završila je porazom _____ i ugarsko-hrvatskih snaga.
- _____ je hrabro branio Siget 1566. godine pred ogromnom osmanskom vojskom.

2. Kronološki slijed – složi kronološki

(6 bodova)

Događaji:

- Osvajanje Carigrada
- Prva bitka na Kosovu polju
- Bitka na rijeci Marici
- Mohačka bitka
- Bitka kod Sigeta
- Bitka kod Siska

3. Kratki odgovori (5 bodova)

1. Tko je bio osvajač Carigrada 1453. godine?

2. Koja je bila uloga **spahija** u Osmanskom Carstvu?

3. Zašto su **janjičari** bili posebno odani sultanu?

4. Koja je bitka zaustavila osmansko širenje prema srednjoj Europi 1593.?

5. Kako se zvao hrvatski ban koji je branio Klis od Osmanlija?

4. Točno / Netočno (5 bodova)

1. **Sultan** je bio samo vjerski vođa, a ne politički. ☐ T ☐ N

2. **Akindžije** su bile lake konjičke jedinice za izviđanje. ☐ T ☐ N

3. **Bitka kod Krbavskog polja** (1493.) završila je pobjedom Hrvata. ☐ T ☐ N

4. **Klis** je pao pod osmansku vlast 1537. godine. ☐ T ☐ N

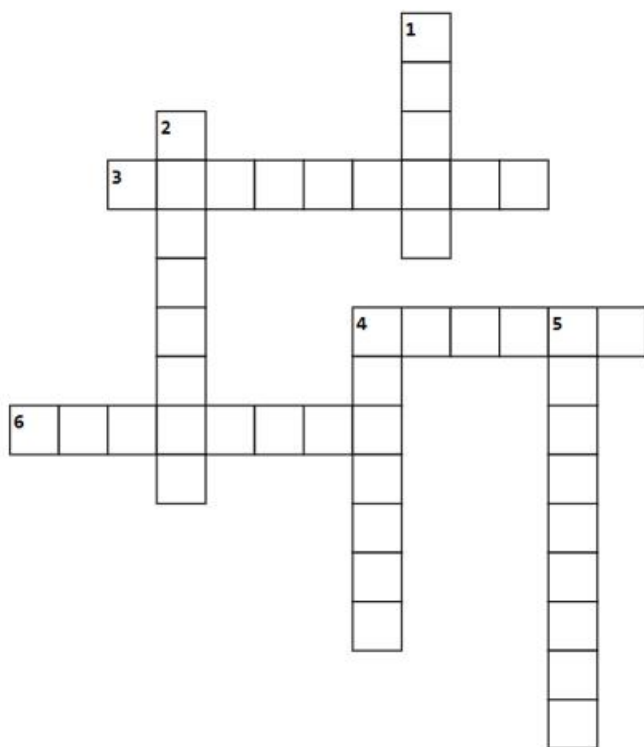
5. **Bitka kod Mohača** omogućila je Osmanlijama pripajanje Slavonije. ☐ T ☐ N

5. Rasprava (5 bodova)

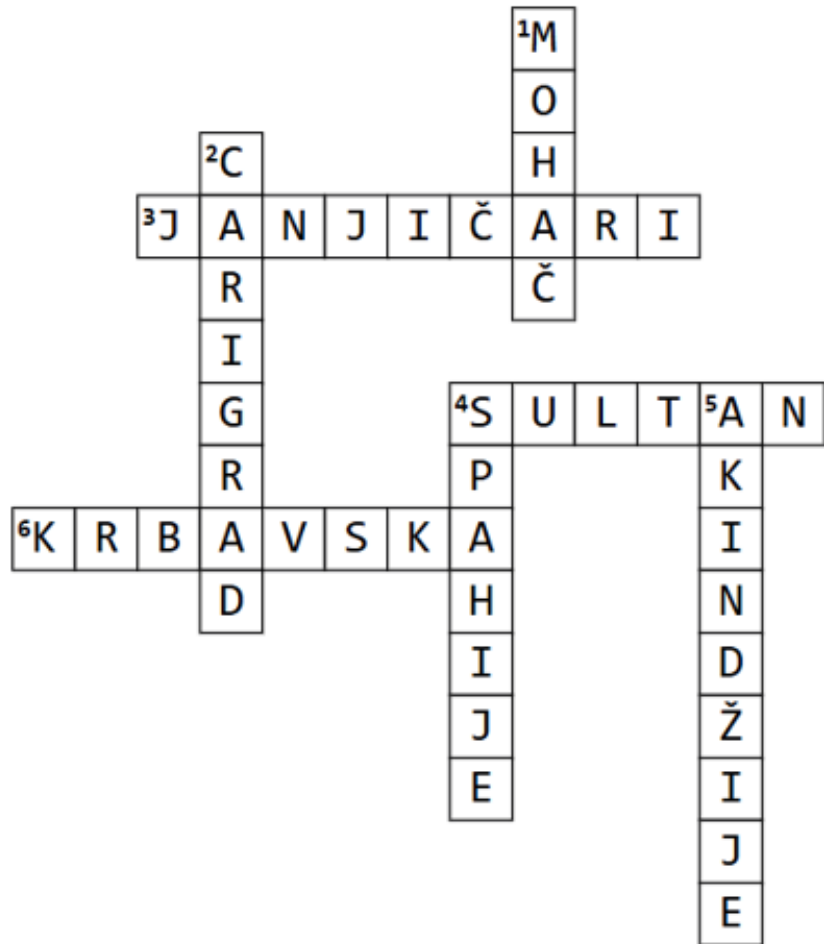
"Zašto je Osmansko Carstvo bilo uspješno u osvajanjima?"

Napiši 3-4 rečenice koristeći pojmove: **janjičari**, **spahije**, **organizacija**, **tehnologija**.

6. ISPUNI KRIŽALJKU

1. Bitka iz 1526. u kojoj su Osmanlije porazili ugarsko-hrvatsku vojsku.
2. Glavni grad Osmanskog Carstva, osvojen 1453.
4. Osmanska konjica koja je primala zemlju u zamjenu za vojnu službu.
5. Osmanski lakokonjani vojnici, specijalizirani za prepade.
3. Osmanska pješačka vojska,
4. Najviši vladar Osmanskog Carstva.
6. Bitka iz 1493. u kojoj su Osmanlije porazile hrvatsku vojsku.

7. ZAGONETKE:

1. KOJI JE NAZIV ZA VRHOVNOG VLADARA OSMANSKOG CARSTVA, KOJI JE IMAO APSOLUTNU VLAST I BIO POZNAT PO SVOJOJ MOĆI I UTICAJU?

• ODGOVOR: SULTAN

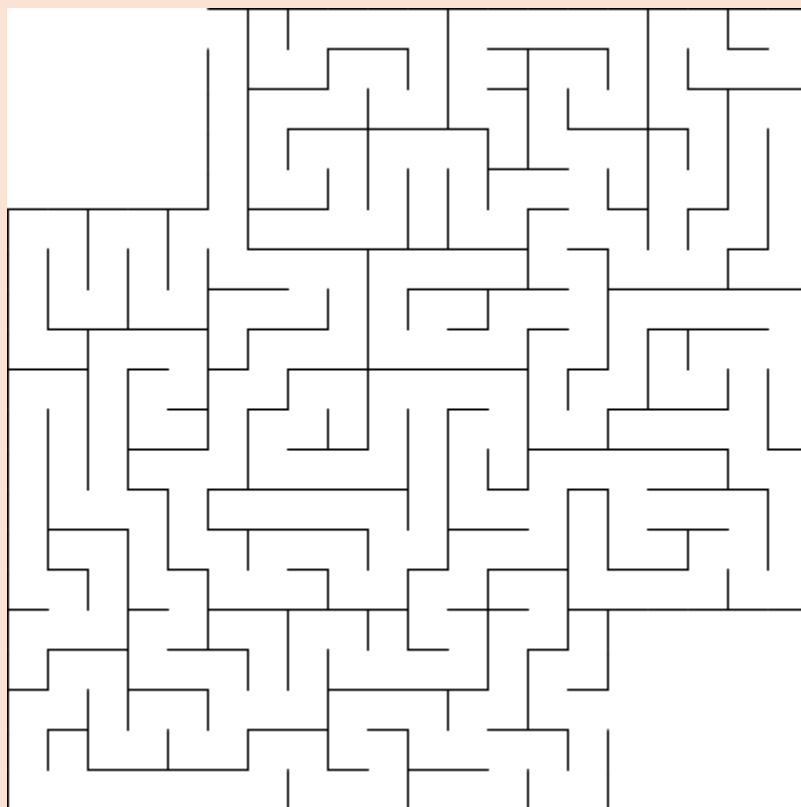
2. KAKO SE ZVALA ELITNA VOJNA JEDINICA OSMANSKOG CARSTVA, KOJA JE BILA SASTAVLJENA OD REGRUTOVANIH MLADIĆA IZ HRIŠĆANSKIH PORODICA I POZNATA PO SVOJOJ DISCIPLINI I BORBENIM VEŠTINAMA?

• ODGOVOR: JANJIČARI

3. KAKO SE NAZIVAJU PRIPADNICI NARODA KOJI SU OSNOVALI OSMANSKO CARSTVO I PROŠIRILI GA NA TRI KONTINENTA, STVARAJUĆI JEDNO OD NAJVEĆIH I NAJDUGOTRAJNIJIH CARSTAVA U ISTORIJI?

• ODGOVOR: OSMANLIJE

8. RIJEŠI LABIRINT

Kviz o Osmanskom Carstvu

1. Koji osmanski sultan je osvojio Konstantinopol 1453. godine?

- a) Selim I
- b) Sulejman Veličanstveni
- c) Mehmed II Osvajač
- d) Bajazid I

2. Koja bitka je označila početak opadanja moći Osmanskog Carstva u Evropi?

- a) Bitka na Kosovu (1389)
- b) Bitka kod Mohača (1526)
- c) Bitka kod Beča (1683)
- d) Bitka kod Lepanta (1571)

3. Kako se zvala elitna osmanska vojna jedinica sastavljena od regrutovanih hrišćanskih dečaka?

- a) Spahije
- b) Janjičari
- c) Akindžije
- d) Sipahije

4. Koji osmanski sultan je vladao najduže u povijesti carstva (46 godina)?

- a) Sulejman Veličanstveni
- b) Selim II
- c) Murat IV
- d) Mehmed IV

5. Kako se zvalo pravno-ekonomsko uređenje zemljišnog posjedovanja u Osmanskom Carstvu?

- a) Millet sistem
- b) Timar sistem
- c) Devširme sistem
- d) Dhimmi sistem

6. Koji važan grad Osmanlije nikada nisu uspjeli da osvoje?

- a) Beč
- b) Kairo
- c) Damask
- d) Bagdad

Točni odgovori:

1. **c) Mehmed II Osvajač**
2. **c) Bitka kod Beča (1683)** (Iako je Lepant (1571.) bio poraz na moru, Beč je označio kraj osmanske ekspanzije u Evropi.)
3. **b) Janjičari**
4. **a) Sulejman Veličanstveni** (vladao 1520–1566)
5. **b) Timar sistem** (Zemljišni posed dodjeljivan vojnicima u zamjenu za službu.)
6. **a) Beč** (Opsjedali su ga dva puta – 1529. i 1683., ali nisu osvojili.)